

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119010503
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Blažová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1119010503.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Magdalény Blažovej a sudcov JUDr. Petra Šamka a JUDr. Márie Szabóovej, v trestnej veci obžalovaného D. N., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o odvolaniach prokurátorky a obžalovaného proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Bratislava I z 17.06.2020, sp. zn. 7T/15/2019, na verejnom zasadnutí konanom 02. decembra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I a obžalovaného D. N., nar. XX.XX.XXXX v Bratislave z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Bratislava I z 17.06.2020 sp. zn. 7T/15/2019 bol obžalovaný D. N. uznaný za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obvinený dňa 14.07.2018 v čase o 02.44 hodine v C. na Q. ulici 2 v priestoroch podniku F. bar najprv slovné a neskôr fyzicky napadol poškodeného Q. S., a to tak, že tohto sotil oboma rukami do oblasti hrude, následne ho jedenkrát udrel pravou rukou zovretou v päšť do oblasti hlavy, načo Q. S. hodil do hlavy obvineného fľašku a následne, po zabránení v pokračovaní ďalšieho konfliktu personálom uvedeného podniku, prešiel poškodený Q. S. do priestoru šatní, pričom konaním obvineného neboli poškodenému Q. S. spôsobené žiadne zranenia, no obvinený D. N. išiel za Q. S. a poškodený R. Z., zamestnanec predmetného podniku, obvinenému bránil v ďalšom útoku tak, že ho odtláčal vystretými rukami, a následne obvinený fyzicky napadol poškodeného R. Z., ktorého dvakrát udrel pravou rukou zovretou v päšť do tváre, následne sa obvinený D. N. v čase o 02.52 hodine v priestoroch podniku F. bar snažil pravou rukou zasiahnuť D. S., zamestnanca podniku, čo sa mu však nepodarilo a následne pravou rukou opätovne udrel poškodeného R. Z. do oblasti hlavy, pričom týmto konaním spôsobil obvinený poškodenému R. Z. pomliaždenie tváre, ktoré si nevyžadovalo osobitnú liečbu,

Za tento prečin bol obžalovanému podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 36 písm. l/ Tr. zák. a § 37 písm. m/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorého výkon mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienenečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba na 24 mesiacov.

Proti rozsudku okresného súdu, čo do výroku o treste podali riadne a včas odvolania prokurátorka a obžalovaný.

Prokurátorka v písomne odôvodnenom odvolaní doručenom Okresnému súdu Bratislava I 24.07.2020 (č.l. 325-327) uviedla, že s rozhodnutím samosudcu okresného súdu týkajúceho sa výroku o treste sa nestotožňuje, pretože takto uložený trest považuje za neprimerane mierny. Dôvodila tým, že z vykonaného dokazovania realizovaného v priebehu prípravného konania (keďže v konaní pred súdom obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a teda dokazovanie sa v tomto rozsahu v rámci súdneho konania nevykonávalo), bol zrejмый odmietavý postoj obžalovaného

k trestnému konaniu vedenému proti jeho osobe, bagatelizoval svoje konanie, úder päšťou do tváre poškodeného Q. S. označil za výchovnú facku a zdôvodnil to tým, že poškodený S. na neho agresívne verbálne útočil. Hoci svedkovia si na presný začiatok konfliktu nespomínali, tento je zachytený na kamerovom zázname, z ktorého je zrejmé, že medzi poškodeným a obžalovaným neprebíhala žiadna agresívna výmena názorov, rovnako je viditeľné, že práve poškodený so svedkom S. B. a B. A. riešili s pracovníkom podniku, poškodeným R. Z., predošlé nezhody poškodeného s obžalovaným a svedkom C., na kamerovom zázname bola viditeľná krátka vzájomná komunikácia a následný fyzický útok zo strany obžalovaného voči poškodeným Z. a N., ktorých spočiatku odstrčil a vzápätí na to udrel päšťou do tváre poškodeného S.. Až následne poškodený S. hodil do obžalovaného fľašku, ktorú držal v ruke. S. Z. sa viditeľne snažil upokojiť situáciu, obžalovaný však neprestával a ďalej chcel útočiť na poškodeného S., ktorý sa medzitým vzdialil, čo obžalovanému nebolo umožnené zo strany pracovníkom podniku, poškodeného Z. a svedka S., pričom neskôr obžalovaný päšťou udrel do tváre aj poškodeného Z..

Nadväzujúci priebeh uvedeného fyzického konfliktu, kedy došlo k spacificovaniu obžalovaného, je predmetom samostatného trestného konania, v ktorom obžalovaný D. N. vystupuje v procesnom postavení poškodeného.

Zabezpečené dôkazy nasvedčujú záveru, že iniciátorom celého konfliktu bol obžalovaný D. N., ktorý neprimerane zareagoval najmä na osobu poškodeného S., pričom svoje konanie počas celého prípravného konania ani sčasti neľutoval, práve naopak vo svojej výpovedi v prípravnom konaní ho vykreslil v podstate ako normálnu reakciu. Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že tento už bol za trestný čin výtržníctva v spojení s trestným činom ublíženia na zdraví v minulosti opakovane odsúdený. Úprimné ľutovanie svojho konania, ktoré je spolu s priznaním viny predpokladom priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. I/ Tr. zák. podľa názoru prokurátorky nenastalo ani v konaní pred súdom, napriek vyhláseniu obžalovaného.

Za daných okolností ľutovanie skutku obžalovaným možno považovať za vyslovene formálne, keďže z jeho vyjadrení vyplýva, že považuje sám seba za obeť a nie je si vedomý toho, že by sa aj on sám dopustil protiprávneho konania.

Vo vzťahu k obžalovanému priznanej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. prokurátorka uviedla, že sa s názorom samosudcu okresného súdu stotožňuje a zastáva názor, že na predošlé odsúdenia obžalovaného je vzhľadom k druhovo rovnakej trestnej činnosti, za akú už bol odsúdený, náležite prihliadať pri ukladaní trestu za predmetný skutok.

Za uvedeného predpokladu by u obžalovaného prevážil pomer priťažujúcich okolností v dôsledku čoho by podľa § 38 ods. 4 Tr. por. prišlo pri ukladaní trestu k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Avšak aj v prípade vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v predmetnej veci nepovažuje uložený trest za spravodlivo reflektujúci, jednak potrebu ochranu spoločnosti pred prípadným budúcim spoločensky nežiaducim konaním obžalovaného, ako ani potrebu represívne pôsobiť na samotného obžalovaného a to vzhľadom k vyššie uvádzaným okolnostiam. Navrhla preto, aby Krajský súd v Bratislave napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a uložil obžalovanému prísnejší trest.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania svojim obhajcom doručených Krajskému súdu v Bratislave 02.12.2020 uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za nesprávny a nedostatočne odôvodnený a to v časti výroku o treste, z toho dôvodu, že súd nevzal do úvahy podstatné okolnosti pri určovaní druhu trestu. Namietal nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., keďže obžalovaný svojim priznaním napomohol pri objasňovaní trestnej činnosti, nakoľko súd nemusel vykonávať v tejto veci dokazovanie. Rovnako namietal priznanie priťažujúcej okolnosti obžalovanému podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., keďže obžalovaný má odsúdenia zahľadené. Trest uložený obžalovanému považuje za neprimeraný vzhľadom na jeho osobné a rodinné pomery a za primeraný považuje trest peňažný, ktorý by bol dostačujúci a nebol by tiež trestom aj pre zvyšok jeho rodiny, ktorá je tiež potrestaná za jeho skutok. Priznal, že sa dopustil trestného činu, ktorého ľutuje. Dovoliť si poukázať na prax zahraničných súdov (Nemecko, Holandsko), kde je peňažný trest uprednostňovaný pred trestom odňatia slobody. Navrhol preto zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložiť obžalovanému trest peňažný.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť podaných odvolaní (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolania prokurátorky a obžalovaného D. N. nie sú dôvodné, vzhľadom na správnosť a zákonnosť napadnutého prvostupňového rozsudku.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaným uvedeným ustanovením, je preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady a to, že odvolací súd musí prihliadnuť aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku, t.j. dovolania, avšak takéto chyby v danom prípade zistené neboli.

V nadväznosti na vyššie uvedené, ako aj vzhľadom k podaným odvolaniam prokurátorky a obžalovaného a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd nepreskúmaval výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku, nakoľko konanie, ktoré týmto výrokom prvostupňového rozsudku predchádzalo bolo v súlade so zákonom.

Predovšetkým je potrebné uviesť, že obžalovaný D. N. urobil na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom dňa 17.06.2020 vyhlásenie o priznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Senát krajského súdu preskúmal i zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného a zistil, že v tomto smere konal okresný súd správne a neporušil žiadne procesné ustanovenia. Priznanie viny obžalovaným bolo teda prijaté súdom prvého stupňa v súlade so zákonom a stalo sa nemenným.

Ani krajský súd, podobne ako okresný súd, nemal dôvodné pochybnosti o skutkových tvrdeniach uvedených v obžalobe, a preto priznanie viny obžalovaným D. N., považoval za logický dôsledok dôkazného stavu zisteného a prezentovaného prokurátorom v obžalobe.

Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaným, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd, ako súd odvolací preskúmavať, zasahovať, meniť, či prípadne spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa, prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku. Napokon odvolanie prokurátorky a obžalovaného smerovalo len proti výroku o treste odňatia slobody.

Vzhľadom k tomu, odvolací súd nezistiac žiadne procesné pochybenie v postupe súdu prvého stupňa v súvislosti s vyhlásením obžalovaného a jeho prijatím v zmysle § 257 ods. 6, ods. 7 Tr. por. a následného uznania viny podľa obžaloby, nezaoberal sa z hľadiska správnosti, resp. nesprávosti skutkových a právnych záverov v napadnutom rozsudku a zaoberal sa len výrokom o treste.

Odvolací súd pri preskúmaní výroku o treste napadnutého rozsudku nezistil žiadny zákonný dôvod na zrušenie alebo zmenu uloženého trestu a to z pohľadu odvolania prokurátorky a obžalovaného. Trest uložený prvostupňovým súdom je trestom zákonným, spravodlivým a nie neprímeraným.

Odsúdenie obžalovaného okresným súdom je v súlade so zákonom a uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov nie je neprímeraný, pričom odvolací súd dodáva, že v zmysle § 34 ods. 1, 2, 4 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd

prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, príťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Prvostupňový súd správne zistil a ustálil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Okresný súd správne ustálil jednu poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu činu a tento aj úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a správne aj konštatoval, že u neho bola zistená jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. Pokiaľ ide o priznanie uvedenej príťažujúcej okolnosti, k tomuto krajský súd udáva, že zahľadanie odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatela prizeral na skutočnosť, že páchatel v minulosti spáchal trestný čin a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery, pokiaľ ide o sklony páchatela k trestnej činnosti, jeho vzťah spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosť jeho nápravy a pod. Túto skutočnosť možno považovať za príťažujúcu okolnosť len vtedy, keď so zreteľom na svoju povahu, zvyšuje stupeň nebezpečnosti nového trestného činu pre spoločnosť. Správne preto postupoval okresný súd, keď priznal obžalovanému citovanú príťažujúcu okolnosť argumentujúc tým, že právna fikcia osvedčenia sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neznamená aj zánik skutočnosti, že obžalovaný spáchal trestný čin, lebo nepôsobí tak, že likviduje samotný fakt spáchania činu. V danom prípade dôvodom priznania príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. je aj druhová rovnosť a porušenie rovnakého, resp. obdobného záujmu spoločnosti na ochrane života a zdravia iného ako aj verejného poriadku.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku obžalovaného, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku vo výroku o treste a uloženia peňažného trestu, k tomuto krajský súd udáva, že peňažný trest bezprostredne postihuje majetok páchatela, a preto ho možno uložiť najmä páchatelovi, ktorý sa trestného činu dopustil s úmyslom získať majetkový prospech. Peňažný trest možno uložiť aj páchatelovi prečinu, ktorý bol získaný bez úmyslu získať majetkový prospech, pokiaľ súd takýto postup považuje za dostačujúci pre nápravu páchatela. Pri ukladaní peňažného trestu je potrebné prihliadnuť na osobné a majetkové pomery páchatela. Keďže obžalovaný sa v súčasnej dobe nachádza vo väzbe pre iný druh trestnej činnosti, zákonné podmienky pre uloženie peňažného trestu splnené neboli, keďže obžalovaný by nebol schopný uložený trest zaplatiť. V tejto časti preto považoval krajský súd odvolanie obžalovaného za nedôvodné.

Za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. zákonodarca stanovuje trestnú sadzbu v rozpätí od 0 do 3 rokov. Zákonodarca zaraďuje tento trestný čin medzi prečiny (§ 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.), avšak podstatným tu je hlavne to, že stanovením rozpätia trestnej sadzby, zaradil zákonodarca tento trestný čin medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodiť z toho, že za jeho spáchanie nemusí súd povinne ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Tr. zák. argumentum a contráριο). Trestom odňatia slobody sa tu má na mysli nielen jeho nepodmienečná forma, ale aj prípadné podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. môže preto uložiť dokonca len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce a pod.

Z uvedených skutočností preto možno uzavrieť, že prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. nie je podľa zákonodarcu tak typovo závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri ňom len trest odňatia slobody, prípadne len nepodmienečný trest odňatia slobody.

Odvolací súd sa stotožnil s úvahami okresného súdu, keď obžalovanému D. N. uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, pretože bolo možné ukladať obžalovanému trest odňatia slobody v rozpätí od 0 rokov do 3 rokov, vzhľadom na pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, t.j. pri zistení jednej poľahčujúcej a jednej príťažujúcej okolnosti.

Preto aj senát odvolacieho súdu plne poukazuje na dôvody postupu a úvah okresného súdu pri ukladaní trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu obžalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.